

С т а н о в и щ е

по дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен ДОКТОР

с кандидат Мустафа Метинов Миманов, докторант в докторска програма
„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

от доц. д-р Ренета Маринова Димитрова, Нов български университет

Относно: Дисертационен труд на тема „Влиянието на финансовата криза върху потребителското търсене в модната индустрия“, с научен ръководител доц. д-р Марин Маринов

Становището се представя съгласно Заповед № 1194 от 17 октомври 2025 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

I.Общо представяне на дисертационния труд

В дисертационния труд обект на изследването е модния бизнес в условията на нововъзникващи кризи през настоящия век. Що се отнася до предмета на разработката, това е състоянието и тенденциите в сектора на модния бизнес, повлияни от промените в потребителските предпочитания.

Дисертационният труд има класическа структура, състояща се от въведение, три глави, заключение и списък с използваните източници.. Същият е разработен в обем от 239 стандартни страници и съдържа 79 фигури и 1 таблица. Представен е пред научната общност в 5 самостоятелни публикации, от които три статии и два доклада. Тези публикации са напълно достатъчни за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“.

Докторант Миманов е проучил значителен обем научна литература, списъкът на която включва 136 източника, 102 на английски език и 34 на български език, което показва задълбочената информираност на автора по изследваната от него тематика.

II.Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на тема с безспорна актуалност, върху която е акцентирано в автореферата. Авторът правилно е посочил, че трудът е интердисциплинарен, защото са включени въпроси за генезиса на финансовите кризи в теоретичен и исторически аспект и тяхното въздействие през последните десет години върху потребителското търсене в модната индустрия.

Дисертационният труд може да се оцени като обхватно и задълбочено монографично изследване и разработка в областта на модната индустрия.

Авторът на дисертационния труд показва добри умения за боравене с научни понятия. Стилът е разбираем и с необходимата логическа последователност и обвързаност на изложението.

Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационния труд и от прочитането му се добива представа за изпълненото от докторанта научно изследване.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Справката за приносите в дисертационния труд е обявена като състав на автореферата. Преценката ми за приносите е, че са съществени и представят научните и научно-приложните качества на дисертационния труд. По-съществените от тях са:

Първо. Теоретичен принос на докторанта е направеният задълбочен и критичен анализ на научната литература, посветена на финансовите кризи, систематизирани и обобщени са основните мнения, изведени са и факторите, които променят механизмите на възникване, разпространение и острота на финансовите кризи.

Второ. Като научно-приложен принос се приема анализа на публично достъпни данни на състоянието на икономиката ни, като е формулиран извода, че българската икономика търпи негативното влияние на Ковид пандемията и войната на Русия и Украйна. Акцентирано е и върху стабилността на банковата ни система.

Трето. Като принос с приложно естество може да бъде определено направеното от докторанта анкетно проучване. Въз основа на него са получени резултати в няколко посоки: определени са основните разходи на българските потребители, като се оказва, че т.нар. стоки „достъпен лукс“ са 39 % от тях; по отношение на честотата на пазаруване се констатира различие на българските потребители спрямо тези от САЩ и Европа и като причина се посочва различието в жизнения стандарт; оценен е начина на пазаруване – в магазин за модни дрехи или онлайн, оценено е влиянието на социалните медии в този процес Instagram (77%), Facebook (66%), TikTok (48%), и се стига до извода, че за разлика от европейските и американските пазари, у нас ролята на инфлуенсърите при избора на дрехи и аксесоари за тях е значително по-ограничена.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Съществени критични бележки към дисертационния труд нямам. Бих желала докторант Миманов да представи своето мнение по въпроса за потребителското поведение в областта на модата на поколението Z.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

На основата на всичко гореизложено може да бъде направен извода, че докторант **Мустафа Метин Миманов** притежава много добра теоретична и практическа подготовка по темата на дисертацията, показва умение да идентифицира важни проблеми на методологическо и практико-приложно равнище и да провежда самостоятелно научно изследване. Като член на научното жури ще гласувам с убеденост за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на **докторант Мустафа Метин Миманов**.

14.12.2025 г.

Изготвил становището: доц. д-р Ренета Димитрова